

Szerkesztőség:

Rimaszombat, Kossuth Lajos-
utca 37. szám Ide intézendő
a lap szellemi részét érdeklő
minden közlemény és levelezés

Bélyegtelen levelet nem fogadunk el.

Kéziratot nem adunk vissza.

Az előfizetés díja:

Egész évre . . . 8 korona.
Fél évre . . . 4 korona.
Negyedévre . . . 2 korona.

GÖMÖR-KISHONT

VÁRMEGYEI KÖZLÖNY.

MEGJELENIK HETENKINT EGYSZER: CSÜTÖRTÖKÖN.

Felelős szerkesztő: Dr. TERHES SÁMUEL.

Kiadó-hivatal:

Rimaszombat, Deák Ferenc-u.
8. sz. a. a könyvkereskedésben
— Ide intézendők a kiadó hiva-
talt illető előfizetés, hirdet-
mény, nyilttér és egyéb felszó-
lalások.

A hirdetés díja:

Egy háromhasás petitor tér-
fogata . . . . . 12 fillér.
Többszöri hirdetésnél árked-
vezmény.

Nyilttér:

Egy sor . . . . . 40 fillér

Előfizetést elfogad a „Gömör-Kishont“ kiadóhivatala, nemkülönben minden hazai postahivatal, az előfizetés legzélszerűbben posta-utalvány útján eszközölhető. — Hirdetést csak a kiadóhivatal vesz fel.

Díjnok-kongresszus.

A létért való küzdelem talán soha sem volt olyan ekkeseredett, olyan intenzív és — valljuk meg, — olyan hangos, mint napjainkban. A közgazdaság három termelési tényezője a természet, a munka és a tőke körül, az eddig háttérbe szorított munka erőteljesen és hangosan követeli, hogy az őt megillető helyre állítsák.

A szociálizmus eszméi óriási arányban terjednek és velük együtt terjed a munka méltóságának és jelentőségének elismerése is. Hogy a munka méltósága és közgazdasági jelentősége elismertessék, erre főképpen a testi munkának van szüksége, mert főleg a testi munka volt sok idő-kön keresztül lenézés tárgya és főleg a testi munkát mint termelési tényezőt szorítja háttérbe a túltengett és abnormalisan nagy hatású tőke.

A szellemi munkának minden korszakban és minden nemzetnél meg volt a becsülete, de már a mi a szellemi munkát, mint létfenntartási eszközt, illetve tényezőt illeti, bizony még napjainkban is nagyon mostoha sorsa van a szellemi munka embereinek.

Az emberi természetben van és részint az általános tökéletesedésből, részint pedig a léthez való ragaszkodásból folyik, hogy az emberiség úgy egyénenként, mint nagy tömegben igyekszik a maga sorsán segíteni, igyekszik könnyebbé tenni a mindennapi kenyer megkeresését.

Az egyesülés, a társulás meghatározza az erőket és azért természetes, hogy a létfenntartás megkönnyítésének nagy munkájában az emberek szívesen csoportosulnak. Ez a csoportosulás annál indokoltabb abban az esetben, ha a szellemi vagy testi munkások egy olyan csapatja, egy olyan néposztály egyesül és emeli fel szavát az államhoz vagy társadalomhoz, a melynek a többi hasonló foglalkozású munkásoknál még mostohább sorsa van. Ezért tartom én indokoltnak, sőt megbecsülendőnek a díjnokok csoportosulását.

Hosszú jeremiáákat lehetne írni, ennek a szerencsétlen és igazán mostoha sorsban lévő néposztálynak a helyzetéről. Látjuk és tudjuk mindnyájan, hogy ez az állam és közigazgatás nagy gépezetében egyaránt fontos tényező milyen keserves veríték közt keresi a mindennapi kenyerét

Megtisztelés városunkra nézve, hogy éppen Rimaszombatot választották ki kongresszusok helyévé és őszintén kívánjuk, hogy törekvőknek meg legyen a kívánt sikere.

Tudósítónk a következőkben számol be a kongresszusról:

A kongresszust megelőző napon 14-ikén érkeztek meg a vendégek. A központi intézőség tagjai s a vidéki díjnok testületek képviselői. A rendező bizottság szívélyes fogadás és üdvözlés után elhelyezte az érkezettekét szállásokon s este 9 óra tájban a „Polgári Olvasókör“ ben ismerkedési estélyen találkoztak mintegy 220-an. Itt jó vacsora közben csakhamar pohárköszöntők érték egymást.

Szóltak általános figyelem és nagytetszés mellett: Komáromy István, Darvai Rezső, Paczóna Antal, Csernay Dániel, Órhalmy József (Szeged), Lecső Elemér (Budapest), Fráter József stb. stb.

Az ismerkedési estélyen mindvégig lelkes hangulat uralkodott, a vendégek nem győzték eléggé magasztalni a rendezőség figyelmét s a város vendégszeretetét. Vacsora után tánczra perdtül a fiatalság és csak a késő éjjelutáni órákban oszlott szét a szépszámu társaság.

A kongresszus.

A felbuzgózott vármegyei székház nagytermében folyó hó 15-én délelőtt 10 órakor gyülekeztek az orsz. díjnok kongresszus tagjai s az érdeklődő nagyközönség, melynek soraiban voltak: Lukács Géza vármegyei főjegyző az alispán helyettese, dr. Glauz Pál városi főjegyző a polgármester helyettese, Kubinyi Aladár kir. törvényszéki elnök, dr. Mészáros István kir. ügyész, Farkas Zoltán, dr. Fodor Béla, Borsody József nyug. járásbíró, Medveczky Sándor, Törkölly József stb. stb. Az elnöki széket Komáromy István elfoglalta s üdvözölte a megjelenteket. A központból itt voltak: Darvai Rezső elnök,

Lecső Elemér titkár, Lehel Andor pénztárnok, Szeckay Árpád ellenőr, Bolla Dezső és Döbrentey László vál. tagok Paczóna Antal lapszerkesztő, Gazdagó János, Fischer Mór, Hintervíz István és Bessenyei Ödön; A vidékről: Órhalmy József (Szeged), Studer János és Pinter Ferencz (Temesvár), Csincsák Lajos (Szabadka), Dienes Kálmán (Sátoralja Újhely), Lázár János (Zalathna), Rákos Mihály és Borbás Ernő (Szolnok), Betlen Géza és Früstök Tivadar (Rozsnyó), Vincze Gusztáv (Rimaszécs), Biró György (Zala), Szivák József (Korpona), Hornyák Pál, Boda Pál, Komaróczy József, Tamási József, Lukács Árpád Terge Pál, Csáki Károly és Altmann László (Miskolc), Boldog Gábor (Mezőtúr), Tiszai Ferencz József (Huszt), Vágányi Antal és Komáromy Lajos (Mármaros Sziget), Noga Gusztáv (Vámos Mikolaj), Rácz Imre (Nyitra), Viola Lajos (Puchó), Szepesi Andor (Tornallya), Mike Árpád (Nagy-Szécsény), Baló Kálmán (Szarvas), Dézsy István (Nagy-Szalonta), Imry Mihály (Nagy-Károly).

Komáromy István elnök szép és lendületes megnyitójában az igazságosság és méltanyosság mérlegére hivatkozva, elmondja, hogy a privilegiumok kiváltságos helyzetet teremthetnek ugyan, de a tisztességes munkát nem befolyásolhatják. A munkának méltányosan és támogatásban kell részesülnie, Privilegiumot szenvednek, de nem élveznek a nagy állami gépezetben a díjnokok, kik nehéz munkát végeznek csekély, nem méltányos javadalmazás mellett. 20—22 évi munka után a hazai díjnokok nagy testülete odaajutott, hogy némileg kiemelkedett csüggesztő helyzetéből azonban még ma is ott tart, hogy a nehéz és nagymunkaért kiesi napszám, kevés bérjutalom jár, s ha megőregszenek vagy kidűlnék, semmi kárpótásra nem tarthatnak számot.

A díjnokok országos egyesülete azért gyűlt ma össze az igazság csarnokában: Gömörvármegye székházában, hogy bajaikat megvitatta, kívánásaikat illetékes helyre innen eljuttassák. Igaz szívet üdvözi a megjelenteket, munkájukra áldást és sikert kívánva, a kongresszust megnyitja.

Lelkes éljenzés kísérte szavait, mikor aztán Darvai Rezső, az egyesület elnöke emelkedett szólásra s visszaillesztést vetett az eddigi mozgalmakra. 1867—1893-ig mikor a megélhetési viszonyok valamivel kedvezőbbek voltak, igába voltak szorítva a díjnokok. 1893-ban Lugosról indult ki a mozgalom, mely az állam gépezetének kerekét mozgató díjnokok helyzetének javítását célozta. A Budapesten tartott kongresszus után 1897-ben a díjnok-törvényt megalkották, de 1901-ig a törvény és a külön kiadott utasítás nem fogantatosított, most tehát oda kell törekedni, hogy a törvény módosítását kieszközöljék, s annak szigorú betartása megköveteltessék. Most sem megfelelő napidíj, se nyugdíj, se felmondási idő nincs, csupán annyi kedvezményt ad a törvény, hogy egy hónapig beteg lehet a díjnok, addig nem veszti el állását, s 14 napi szabadságidőt kérhet, ezt többnyire meg — nem kapja.

Örömmel látja, hogy vannak főnökök, kik szívükön viselik a díjnokok jobb sorsát s ügyüket pártolják, de viszont számosan vannak, kiktől hasztalan remélnék kedvező bánásmódot.

Kéri a kartársakat, hogy teljes odaadással tömörüljenek, ügyük érdekében szünet nélkül fáradozzanak s a kongresszusokra nagy számmal jöjjenek el s a most benyújtandó memorandumban követelésekre fektetné a fősúlyt:

1. A díjnok törvény revideáltassék s az orsz. díjnok-egyesület, illetve a testület meghallgatásával módosítottassék.

2. A „díjnok“ elnevezés töröltessék.

3. A napi-díj kérdése rendeztessék; a minimum és maximum állapotassék meg akként, hogy a fővárosban 1 forintnál, vidéken 80 krnál kevesebb ne lehessen a napi díj s 2—3 évenként fokozatosan emeltessek 1 frt 50 krajczárig.

4. A nyugdíjkérdés ügye is rendeztessék. A törvény szerint a díjnok 10 évi szolgálat után 100 forint nyugdíjat kap; ez aztán 20 évig nem emelkedik, 20 évtől 30-ig a 200 forint ismét nem emelkedik. Szerinte a közbeeső tíz évre százalékosan kellene az emelkedést megállapítani.

5. A fegyelmi ügyekben a bíróság döntését rendes fegyelmi eljárás előzze meg.

Ezeket a szerény és méltányos, jogos igényeket támasztják a díjnokok s elnökük igazán ékes szavakkal indokolta meg a kívánalmakat. Végül lelke melegéből mond halás köszönetet a vármegye és város közönségének a szíves fogadtatásért és nemes jóindulatért, melylyel a valóban lelket gyöttrő munkát végző díjnokok jobb sorsra méltó ügyét felkarolta s az egyesület tagjait kéri a további kitartó munkára.

Szavait élénk éljenzés kísérte s azután felkérte a jegyzőkönyv vezetésére Lecső Elemér központi titkár, Fráter Lajost és Kapor Jánost.

Ezután következett a javaslatok előterjesztése, me-

lyeket a kongresszus a kormányhoz intézendő memorandumban fel fog sorolni.

Órhalmy József (Szeged) javasolja, hogy a nyugdíj a család részére is biztosítottassék, Paczóna Antal (Budapest) azt kifogásolja, hogy törvény alkotott a testület meghallgatása nélkül s helyteleníti, hogy egyes intézkedések feltételesek, pld. hogy a szabadságidő megadható. Azt ajánlja, hogy bizassék meg az elnökség a memorandum elkészítésével és benyújtásával.

Komáromy Alajos (Mármaros Sziget) indítványozza: 1. hogy az igazságügynél megüresedett irnoki állások betöltése kölcsönös áthelyezés útján történjék.

2. Az „értesítés“-sel ellátott díjnokok, kik évente legalább egy hónapig az illető hivatalban kezeléssel foglalkoznak, jutalmat vagy segélyt kapjanak.

3. Evente egyszer a 14 napi pihenő feltétlenül megadassék.

4. A díjnoki szolgálatban eltöltött minden év előléptetés esetén a nyugdíjba beszámíttatik.

Bolla Dezső (Budapest) leginkább a „díjnok“ elnevezés ellen kel ki s azt törleendőnek mondja, egyebekben hozzájárul az elnöki előterjesztéshez. Csincsák Lajos (Szabadka) azt kívánja, hogy a katonaságtól visszajőve a díjnok régi állását visszakapja. Boda Pál (Miskolc) a féláru jegy váltására feljogosító igazolvány megszerzését óhajtja. Lukács Árpád (Miskolc) azt ajánlja, hogy a díjnok hat hónapi próbaszolgálat után neveztesék ki segédhivatalnokká; a felvételre és elbocsátásra s a fegyelmi eljárásra vonatkozólag pontokban foglalt javaslatát írásban adja be. Imry Mihály (Nagy-Károly) azt kéri, hogy a fizetésemelés fokozatos legyen, lakber is állapotassék meg s a nyugdíj-igény a családra is kiterjesztessék. Studer János (Temesvár) a magas adó kivételére ellen szól s az utadó törlesztést kéri. Mike Árpád (Nagy-Szécsény) a kvalifikált díjnok előnyben részesítését kívánja, Dienes Kálmán (S.-A.-Újhely) pedig a mérsékelt vasuti jegyek kérelmezését javasolja.

Darvai Rezső néhány javaslatra megtette a megjegyzéseit és felvilágosítását, mire még Fráter József egy konkrét esetet adott elő a nyugdíj megtagadásáról és Szeckay Árpád (Budapest) a mellett érvelt, hogy a volt altiszteket ne illesse meg elsőbbség az állás betöltésénél.

Végül Komáromy István elnök határozatként ki-mondotta, hogy a javaslatok felvételnek a memorandumba, mire Darvai köszönetet mondott Komáromy Istvánnak és a távollevő Dr. Szeless Ödönnek az egyesület nevében buzgó fáradozásaiért, melyet a kongresszus érdekében kifejtettek.

Itt említjük meg, hogy a helyi bizottság tagjai s különösen Fráter József, Kapor János, Komlóssy István és Pásztor Pál élőkön Komáromy István elnök és Fráter Lajos jegyzővel, dicséretes buzgalmat fejtettek ki a vendégek fogadása, elszállásolása s az egész kongresszus rendezése körül.

A bankett és mulatság.

A kongresszus után a „Széchényi-kert“-ben jól sikerült bankett volt, melyen az első pohárköszöntőt Komáromy István mondotta a királyra, majd Darvai Rezső köszöntötte fel az egyesület védnökét: Kossuth Ferenczet, Lukács Géza sikerült toaszt keretében dicsérte a kongresszus elnökének tapintatos vezetését s szívből kívánja, hogy a díjnoki állás állandósítása, a fizetésrendezés és a nyugdíj kérdése: mint a kongresszuson kifejezett jogos kívánások teljesíttessenek. Az egyet elnökét és a tagokat éltette. Paczóna Antal szép szavakkal emlékezett meg a még sehol sem tapasztalt lelkes és szíves fogadtatásról, ezért a maga és társai elismerését és háláját fejezi ki a város közönsége előtt, mely példát statuált az egész országnak. Bolla Dezső Lukács Géza vármegyei főjegyzőt, Órhalmy József Kubinyi Aladár törvényszéki elnököt köszöntötte fel, ki csakhamar poharat emelt, s mint a munka embere, örömet fejezte ki a felett, hogy a munka embereivel együtt lehet. Lehetetlennek tartja, hogy most, mikor az egész vonalon megindult a fizetésrendezési mozgalom, épen a nehéz munkát végző díjnokok ne érnének célra. Ő különben a díjnoki állást csak előkészítő szolgálatnak kívánna tartani, mely után statusba kellene lépniök, s megélhetésük biztosítva legyen. A gépek munkálatait szerinte nem helyes intelligens díjnokra bízni, mert ezek más rendszeres munkálatokra használhatók. Örömmel győződött meg az egyet működtetésének helyes irányáról és jó vezetéséről s abban a reményben, hogy rövid idő alatt jóra fog fordulni a díjnokok sorsa, szívesen ürít poharat különösen a zászlóvivőkért!

Viharos éljenzés és taps kelt szavai nyomán, mire még Paczóna Antal dr. Kovács László polgármestert és Darvai dr. Szeless Ödönt a kongresszus egyik kiváló előkészítőjét éltette.

A bankett délután 4 órakor véget ért, a mikor a losonczy gyalogezred zenekara — az ezredes igazán figyel-

mes és kedves gondoskodása és szívesége folytán — a kertbe vonult s ott 4 óratól 8 óráig gyönyörködtette a nagy közönséget szebbnél szebb darabok előadásával.

Közben a cigány is rázendített s megkezdődött a tánc, mely késő éjjel is lankadatlan jó kedvvel folyt.

A kongresszus tagjai másnap 16-ikán a legkedvesebb emlékekkel hagyták el városunkat.

Rimaszombat vagy Tornallya?

(A gömöri ev. ref. egyházmegyei könyvtár elhelyezésének kérdése.)

A gömöri ev. ref. egyházmegyei könyvtár elhelyezéséről tanácskozott e hó 13-án Csizben az egyházmegye által kiküldött bizottság, melynek tagjai Nagy Pál esperes elnökölte alatt Ruszky Gyula, Czinke István, Sági Sándor, Kolos István papok, Tornallyay Zoltán, Molnár József, dr. Veres Samu világiak, s a tanítói kar képviselőiben Csizy Béla és Mares János voltak. A tanácskozás tárgyát az a kérdés képezte, hogy az egyházmegyei könyvtár továbbra is állandóan Tornallyán hagyandó-e, vagy más alkalmasabb helyen nyerjen elhelyezést? E kérdés megoldásától tételt függővé az, hogy emeltessek-e esetleg Tornallyán alkalmas könyvtári épület vagy nem? Mindkét kérdés kulturális szempontból nagyon fontos, mert kétségtelen az, hogy az egyházmegyei könyvtár a papi és tanítói önművelődésnek első rangú tényezője s mint ilyen, minden tekintetben alkalmas középpont kell elhelyezve lennie. E szempontból Tornallya áll első helyen, mint Gömörmegyenek földrajzi központja. Igaz, hogy közlekedés tekintetében nem felel meg egészen a kívánalmaknak, mert a Rima- és Balogvölgyére nézve ép oly távol van Tornallya, mint a vármegye székhelye, a Sajó-völgy bármely állomásától. Tekintve azonban azt, hogy Tornallya immár több mint husz éve esperességi székhely, azok, a kiket e kérdés legközvetlenebbül érdekel (a saji- és szárazvölgyi egyházak) a közlekedési összeköttetést magukra nézve előnyösnek tartják, míg a Rima- és Balogvölgy papsága a körülmények által megszabott helyzetbe beleille magát s így a bizottság többsége a mellett foglalt állást, hogy az egyházmegyei könyvtár továbbra is Tornallyán maradjon, illetőleg ott a könyvtár helyisége a lehető legrövidebb idő alatt felépíttessék, a tornallyai lelkésznek mindenkor köteleességévé tétetve a könyvtár kezelése és gondozása. Ez uralkodó vélemény megbuktatta a bizottság néhány tagjának azon óhaját, hogy a könyvtár helyeztessék át Rimaszombatba, melynek megvalósítása a következő előnyökkel járna: 1. Teljesen megfelelő helyiséget adna az egyház, vagy a gömörmegyei múzeum, vagy az új főgimnázium. 2. Az ingyen helyiség felajánlása folytán a könyvtár gyarapítására és jókarban tartására lehetne fordítani az 5000 koronára emelkedett építkezési tóké. 3. Rimaszombat mint megyei székhely, oly előnyös összeköttetésben áll a vármegye minden völgyével, hogy e tekintetben a földrajzi fekvés miatt közlekedési nehézségek nincsenek. De különösen azon körülmény, hogy új építkezés esetén a könyvtárnak saját alap-tőkéjéből alig volna 100 frt. évi jövedelme, mely összeggel egy intelligens papi és tanítói testület igényei ki nem elégíthetők, miután a könyvtár számára (a parochialis könyvtárak felállításá folytán) nem csupán a theologiai, hanem a filozófiai, történelmi, nemzetgazdasági stb. műveket is be kell szerezni: úgy a papságnak mint a tanítói karnak legfőbb intentióját az képezheti, hogy szellemi igényeinek forrása megfelelő jövedelmi csatornák hiányában be ne duguljon. Ez intentió megvalósítása előtt határba kell vonulnia minden más különösen önző érdeknek, mely nem azt keresi, hogy a szellemi kincseknek minő gazdagsága állhat rendelkezésére, hanem azt, hogy minő kenyelemmel juthat el valaki egy-két morzsához abból az eledelből, melylyel lelki életet tengeti. Míg azon esetben, ha az építkezési töké a könyvtári alapozó csatlakoztatik, miután az egyházkerület minden tókéát öt százalékkal kamatoztat, a 9000 korona töké után 450 korona évi jövedelem állna a könyvtár rendelkezése alatt. Ez összeg sem fényes, de mégis elegendő arra, hogy évenként tömegesebb és értékesebb művek szereztessek be.

A könyvtár rimaszombati elhelyezésének előnyei a fentebbiek által még nincsenek kimerítve. A közoktatásügyi kormányzatnak a nemzeti közvélemény által helyeselt régi politikája az, hogy a vármegyéken erős kulturális központok keletkezzenek s az ily központok támogatására jelentékeny anyagi áldozatokat is hoz. Ez áldozatokat immár Rimaszombat is igényelheti s meg is kaphatja, de csak abban az esetben, ha a vármegye minden faktora a maga részéről is meghoz anyai áldozatot, amennyit meghozhat. Az állami támogatással felépített főgimnázium, bábaképző, gyermekmenedék hely s konzervgyár mellett ez időszert a megyei múzeum kérdése van szónyegen, melynek épülete államköltségen szerezhető be, ha a múzeum belső gazdagsága az áldozatot megérdemli. A múzeum gondviselői lazassággal fáradoznak azon, hogy vármegyénknek ez igazi kincses háza mielőbb létre jöjjön. Felesleges hangsúlyozni, hogy egy 2000 kötetet meghaladó könyvtár — melynek tulajdonjogát az egyházmegye biztosítaná — a múzeumnak minő belső értéket kölcsönözne! Es ép oly felesleges szót vesztegetni arra, hogy a megyei székhely erkölcsi értéke mennyire emelkednék e kulturális tényező által.

Hátra van még a közlekedés kérdése, mert a bizottság többsége nagy nyomatékkal hangsúlyozta, hogy Tornallya, mint a megye földrajzi központja minden oldalról könnyebben megközelíthető, mint a határszélen fekvő Rimaszombat. Azonban ha ez földrajzilag áll is, annyi egészen bizonyos, hogy Rimaszombatot naponként 14 vonat kapcsolja össze a megye minden völgyével, míg Tornallyáról jobbra-balra naponként csak 7 vonat indul. Az is egészen bizonyos, hogy azt a várost, melynek falai között a törvénykezésnek, közigazgatásnak, pénzügynek, tanügynek, közegészségügynek legfőbb hivatalai nyertek állandó hajlékot, hol egy 400, jóformán vidéki tanuló befogadó főgimnázium van: a vármegye intelligens és nem intelligens közönsége egyaránt ügyes-bajos dolgainak elintézése céljából, elég sűrűn látogatja — s bátran állíthatjuk, hogy alig van nadrágos ember a vármegye területén, ki valamely ügyének elintézése céljából évenként legalább egyszer fel ne keresné.

A Csizben összegyűlt bizottság a könyvtár ügyének fontosságát tekintve, Czinke István indítványára abban állapodott meg, hogy a f. hó 27-én Rimaszombatban tartandó egyházmegyei közgyűlésig kérdést intéz a határozat hozatalra egyedül illetékes papi és tanítói karhoz,

hogy így a szavazatok többségéből megállapítható relációt terjesztheszen az egyházmegyei közgyűlés elé. Azonban figyelembe véve azon eshetőséget, hogy a szavazatok többsége alapján az egyházmegye Tornallya mellett dönt: megállapította azt is, hogy a jelzett időig az új könyvtár helyiség épületének tervrajzát és költségvetését is elkészítették. Szükség van egy 60 négyzetméter alapterületű könyvtár teremre, egy 24 méteres káplánszobára s egy 16 méteres előcsarnokra, melyeknek építési költsége 5000 koronán túl nem terjedhet.

Ezután a csizi fürdő igazgatóságának tagjai, Molnár József és Glósz Arthur, a bizottságot kitünő ebédrel vendégelték meg. Dr. V. S.

A szabadelvű párt gyűlése.

Mint mult számunkban megírtuk, szerdán a rimaszombati képviselőválasztókerület szabadelvű pártja népes gyűlést tartott, melynek hozzánk beküldött határozatát és jegyzőkönyvét következőkben közöljük:

Jegyzőkönyv.

Felvetett Rimaszombatban 1903. évi augusztus hó 12-én a rimaszombati választókerület szabadelvű pártjának a „Három Rózsa” nagytérmeben délután három órakor tartott gyűlése:

Jelen voltak: Molnár József elnök, Kubinyi Aladár, Kubinyi Andor, Bernemisza László, báró Luzsenszky Henrik, Baksay István, Medveczky Sándor, Hámos Aladár, Kubinyi Ferencz, Baksay József, Fay László, dr. Löcherer Tamás, Ragályi Géza, Cseh István, Kishonthy Gyula, Farkas Zoltán, dr. Baksay Dezső, Bérczy Elek, Zachar Gusztáv, Szombath György, Szakall Vince, Süteő István id., Holländer Lajos, Boczkó Dániel, Hamaljár Lajos, Ternyei János, Soldos Káimán, Bobok Tivadar, Botár Gyula, Knöpfler Károly, dr. Lichtschein Adolf, Kamm Ede, dr. Kármán Aladár, Ragha Sándor, Máthé Károly, Pongó Lajos, ifj. Szakall Barna, Fekete Mihály, Hanák Manó, Schweitzer Dávid, Derekas Pál, Varga Lajos, Wallentiny István, Németh József, Basthy Bertalan, Haas Salamon, Weisz Dávid, Kapor János, Lévai Izso Bahéri János, Szathmáry Ferencz, Kohn Sámuel, Hoselitz Salamon, Bodor László, Istók József, Matécska János, Kovács József, Barna Imre, Kozák István, Braun Zsigmond, Lokesánszky Lajos, Blumenthal Herman, Lányi Róbert, Setina János, Helyvig Ede, Lipták Endre, Matján Arnold, Treska Pál, Balazsik Pál, Freysinger Armin, Tóth Béla, Koós Miklós ifj., Zádory Miklós, Grosinger Miksa, Simkó Nándor, Schulik Andor, Bartós Sándor, Szűcs László, Hoffman Salamon, Patkó Ambrus stb. Jegyző dr. Krausz Gyula.

A hatóság képviselőiben Badinyi Gyula rendőrkapitány jelent meg.

Molnár József elnök a nagyszámmal egybegyűlt választó polároknak szíves megjelenésükért őszinte köszönetet mondva, őket szívélyesen üdvözli. Előadja, hogy a debreczeni szabadelvű párt az országos-lapokban is ismertett határozatát a rimaszombati szabadelvű párt elnökéhez megküldötte s ő, miután e tárgyban a betegsége miatt távollévő Farkas Ábrahám országgyűlési képviselő levélileg értesítette s a kiválóan fontos ügyben sürgős határozathozatal szükségét látja fenntartani, a mai napra egybehívta a gyűlést. Bemutatja Farkas Ábrahám országgyűlési képviselő levelet, melyben a képviselő ur üdvözlését küldi a választó polároknak, kijelenti, hogy a debreczeni ismert átiratban kifejeztettek nagy egészében osztja s bizik abban, hogy az itt összehívott pártgyűlés meg fogja találni az öntudatos megnyilatkozás kellő formáját.

A lelkes eljenzessel tudomásul vett levél felolvasása után dr. Krausz Gyula jegyző felolvassa a debreczeni szabadelvű párt f. évi július hó 28-án tartott pártgyűlésének jegyzőkönyvi kivonata kapcsán közölt határozatát.

Többek hozzászólása után a következő határozat hozatott:

„A pártgyűlés a debreczeni szabadelvű párt felolvasott határozatát az abban elősorolt indokoknál fogva, egyhangú lelkesedéssel elfogadja.

Ez alkalomból kifejezést ad azon határozott meggyőződésének is, hogy a nemzeti törvény által biztosított jogait csak a törvényes jogrend korlátain belül törvényes eszközökkel tartja megvalósíthatóknak és hogy a nemzeti jogok megvédését és érvényesítését első sorban az országos szabadelvű párt hivatásának és kötelességének tartja.

Örömmel nyert értesülést a pártgyűlés arról, hogy e tárgyban elfoglalt álláspontja országgyűlési képviselőjének Farkas Ábrahám urnak elvi meggyőződésével teljesen egyezik; épen azért szívesen használja fel a párt ezen alkalmat arra, hogy őt melegen üdvözölje, irányában változatlan bizalmát és ragaszkodását nyilvánítja.

A pártgyűlés elhatározta, hogy a jelenleg Karlsbadban időző képviselő urat táviratilag üdvözli s neki a gyűlés jegyzőkönyvét és határozatát megküldi.

Végül olvastatott Holics Elek, Zsurkay György és Freisinger Armin forgácsfalai lakosoknak az elnökséghez intézett üdvözlő levele, melyben a szabadelvű párthoz való tántoríthatlan ragaszkodásuknak és a debreczeni átirathoz csatlakozásuknak adnak kifejezést.

A pártgyűlés megbizta az elnökséget, hogy a most hozott határozatról a debreczeni szabadelvű párt elnökségét a határozat közlésével együtt átiratilag értesítse.

Több tárgy nem lévén Elnök a megjelenteknek szíves érdeklődésükért köszönetet mondva, a gyűlést bekezesztette. — Kelt mint fent.

Dr. Krausz Gyula, s. k. jegyző Molnár József, s. k. elnök.

Értesítés. A rimaszombati közs. polg. leányiskolában a jövő 1903—1904-ik tanév szeptember hó 1-én veszi kezdetét a pótló- és javító vizsgálatokkal. A beiratások 2., 3. és 4. évi eszközöltetnek, mindig délelőtt 8—11-ig s délután 2—4-ig, a polg. leányiskola emeleti, tanácskozó szobájában. A felvételi vizsgálatok szeptember hó 5-én délelőtt 9 órakor tartatnak. Az év ünnepélyes megnyitása szeptember hó 7-én történik.

Akik vidéki növendékeket eltartásra kívánnak fel-fogadni, ebbeli szándékukat és az eltartási összeg mennyiségét előre jelentsék be az intézet igazgatóságánál, a lakás megtekintetése s az esetleg jelentkező növen-

dékeknek való ajánlás végett, ellenkező esetben senki sem fogadhat fel polg. leányiskolai növendéket.

A vidéki növendékek leendő lakásukat az iskolai év elején, még mielőtt helyüket elfoglalnák, b-leegyezés végett az intézet igazgatójának bejelenteni tartoznak.

Egyéb tájékoztató felvilágosítást a legnagyobb részletességgel nyújt a mult iskolai „Értesítő”, melyet kívánatra minden érdeklődő szülőnek szíves készséggel küldünk meg. — Rimaszombat, 1903. augusztus hó.

A közs. polg. leányiskolai Igazgatóság.

Hirek és vegyesek.

A király születésnapját városunkban a szokásos módon megünnepelelték f. hó 18-án. A középületeket felbogarózták s a róm. kath. templomban ünnepi istentisztelet volt, melyen a misét Szeman n Endre prépost-plebános nagy segédlettel tartotta s áhitattal könyörögtek az Egek urához, a 74-ik évébe lépő koronás király jólétéért és hosszú életeért. Az istentiszteleten az összes hivatalok képviselői testületileg jelentek meg s kivonult a szabadkai méntelep legénysége is élén a tisztikarral.

Főhercegnők a dobsinai jégbarlangban. Henriette, Gabriella és Izabella főhercegnők mult csütörtökön délelőtt automobilon és hintón Alsó-Tátrafüredről a dobsinai jégbarlangba érkeztek, hol Hanvay igazgató kalauzolta a fiatal főhercegnőket. A jégbarlang szépségeitől elragadtatva, élénken érdeklődtek a főhercegnők a nemrég felolt koresolya-ünnep iránt. — A barlang nagy termének sima jégén maguk is csuszáltak. Ezután a barlang emlékkönyvében nagy buzgón keresték utolsó ott időzésükkor beirt nevüket és emlékül virágokat téptek. Fejér Endre szállodájában magyaros ebédet rendeltek, azután elkoeszták a gyönyörű sztraczenai sziklakapuhoz, a hol amatőr-fényképeket készítettek. Vernáron újra automobillra szálltak s visszautaztak A-Tátrafüredre.

Kinevezés. A király pelsőzi Hámos Lorándot — főispánunk fiát — lovassági hadnagygyá nevezte ki.

Hivatal vizsgálat Kubinyi Andor pénzügyigazgató a nagy rózei kir adóhivatalban a szokásos varatlan vizsgálatát f. hó 14—18-ig megtartotta. Ez alkalommal a pénz, okmány, a hivatal belső ügy kezelésének pontos és correct vezetése a tisztikarnak egymásközi jó viszonya és a közönséggel szemben való elismerésre méltó viselkedése felett megelégedését fejezte ki. A pénzügyigazgató távolléte alatt a hivatal Szombath György helyettes pénzügyigazgató vezette.

Pénzügyi vizsgálat Balazsovics Armin löseai pénzügyi főbiztos, a felügyelő helyettese négy napot töltött itt s vizsgálatot tartott a pénzügyi biztosságnál.

Pósa Lajos, a mi Istentől megáldott poétánk, kedves feleségével, a jó Lidi névvel a mult vasárnap délután a feketehegyi fürdőben, a lateinerek ezen kedvelt üdülőhelyén, a felállítandó egyesült prot. imaház javára mesemondást tartottak. A mint elterjedt a híre, hogy „Pósa bácsi mesél,” a környék, különösen pedig a szomszédos Merény várososka gyermekerege és a szülék nagy készülődések közt várták a nevezetes napot. Bajos kép volt, a midőn a több száz főből álló gyermekereg lengő zászlók alatt a Szózatot énekelve, a fenyves erdő árnyából bevonult a tüdőtelepre. A zsufozásig megtelt gyogyteremben riadó éljén fogadta a Pósa-párt, a kis Bart's Vilmos üdvözlő mondókája után, a gyermekek elhalmozták őket virágokkal. Pósa bácsi bekezdőül lelkesítő, hazafias beköszöntőt mondott, mely után kezdetét vette a mesemondás. Örömmel láttuk, hogy a nagybárá német és tót szülöktől származó gyermekereg mily áhitattal leste Pósa bácsi és Lidi néni ajkairól a magyar szót, mily lelkesültség gyult ki a kiesinyek és nagyok arczaín. A közönség nevében Perjessy Lajos főreal-iskolai tanár és szerkesztő mondott benső, meleg köszönetet a Pósa-párnak, kiknek tiszteletére este a fürdőtelepet fényesen kivilágították. Pósa bácsiék mesemondása jelentékeny összeggel gyarapította a protestáns imaház építési alapját.

Évzáró vizsgálat Kurinczon. A kurinczi földmives iskola évzáró vizsgálat f. hó 16-án délelőtt ment végbe. A vizsgálaton jelen voltak: Ludányi Béla a földmívelésügyi minisztériumhoz beosztott földmives iskolai igazgató, miniszteri biztos, Kubinyi Aladár, Lukács Géza és dr. Glaufer Pál vizsgabiztosok és több helybeli és vidéki notabilitás. A vizsga megkezdése előtt Fekete Pál földmivesiskolai igazgató előadta nagy gondal megszerkesztett jelentését. A jelentés a megye egész terjedelmébe megérdemli a közzétételt, — térszűke miatt azonban csak lapunk más számában fogjuk azt olvasó közönségünkkel megismertetni. A vizsgálat tanubizonyoságot tett részint az intézménynek életrevalóságáról, részint pedig a tanári kar, különösen pedig az igazgató egész esztendői becsületes munkájáról. A kik tudják, hogy milyen óriási türelem és energia kell a természettől fogva bizony legnagyobb részben zabolázatlan tanulóereg helyes uton való vezetésében és kiképzéséhez azok csak a legnagyobb elismeréssel adózhatnak a bemutatott eredmény után Fekete Pál igazgatónak és a tanári karnak. Vizsga után a hallgató közönség megtekintette a gazdasági épületeket különösen megnyerte mindenki tetszését a tanulók által készített nagy duczos székely kapu. Délben a tanári étkezdében fényes lakomához ült a vendégség és kedélyesen töltöttek együtt néhány órát.

Katonák átvonulása. A losonci 25-ik gyalogezred f. hó 15—16-án a kassai nagy gyakorlatokra vonulása közben városunkban két napi pihenőt tartott. A házi-ezred városunk környékén próba-gyakorlatot tart. 14-én indult el Losonezról Leeb Károly ezredes, Schöndorni Schönnner Odilo alezredes, John Károly és Hüttl János őrnagyok vezénylete mellett az egyik rész, melyben volt 40 főtiszt, 11 tiszthelyettes 710 legény 64 lóval. A másik rész 3 törzstiszt, 23 főtiszt, 6 tiszthelyettes, 400 legény és 48 ló Rimaszombat megkerülésével Alsó- és Felső-Bátkán tartott pihenőt. A városunkba érkezett csapatok kitünő kondícióban 15-én reggel 9 óra után érkeztek meg s vig zenezóval vonultak fel az Erzsébetterre, hol az ezred zászlójának teljes rendben történt elhelyezése után az elszállásolt legénység a férő helyekre vonult. Az ezred figyelmes és derék parancs-

noka megengedte, hogy az ezred kitűnő zenekara a délutáni mulatságon a Széchenyi kertben játszik. Az élvezetes zenét persze tömérdek nép hallgatta a kertben, mely ez alkalommal egy nagyvárosi szórakozó hely képet mutat. Másnap 16-án a legénység pihent s délután 4-7-ig az Erzsébet téren volt zene, mikor a szép publikum a kedvezőtlen szeles idő mellett is szinte hullámozott a sétatányon. A város közönsége nevében Barna Imre kapitány — ki az érkező csapatok fogadása és elhelyezése körül is serényen munkálkodott, — megköszönte az ezredes szíves készségét, melylyel a zenekart a közönség szórakoztatására kirendelte. Az ezredes a többi tisztekkel együtt viszont elismerését és köszönetét fejezte ki a jó elszállásolás és ellátásért. Az élelmezési osztály főnöke Janko főhadnagy is nagy munkát végzett a legénység kellő ellátása érdekében. A jól kipihent csapat f. hó 17-én hajnalban indult tovább városunkból két részletben s még aznap Tornallyára érkeztek, 17-21-ig Sajó-Gömörön és Sztárnyán át Aggtelekre érkeznek s itt bevárják a városunkba 20-án érkező 32. vadászszázalóját, mely innen másnap indul s aztán Abauj-Szinen keresztülhaladva együttesen érkeznek meg Kassára, a nagy gyakorlatokra.

A tamásfalvai Petőfi-egylet javára megtartott színi előadást — Csepreghy „Sárga csikó“-ját — a közönség közkívánatára folyó hó 20-án este 8 órakor a „Gondúz“-ben megismételték.

Tízéves találkozó. A rimaszombati egyesült protestáns főgimnáziumban 1893. évi június hóban 24 ifju tette le az érettségi vizsgát. Az érett fiatal emberek elhatározták, hogy tíz év múlva Rimaszombathban találkoznai fognak s e találkozás a kellemes viszonylatás örömei között f. hó 16-án történt meg, a mi az összejöttekre nézve annál érdekesebb volt, mivel ők voltak az elsők kik a gimnázium fennállása óta ily találkozóra összegyűltek; de ők voltak az utolsók is egyuttal, a kik még a régi gimnáziumban találkozhattak. Összehozta továbbá a véletlen azt is, hogy a gimnázium fennállásának éppen ez az 50 ik esztendeje. A 24 érett diák mindenike különböző jeles állásban van már. Hármán közülök meghaltak: *Bodor Dezső*, *Révay Miklós* és *Netkovszky Ernő*. Mindhármán a legszébb reményekre jogosítottak szerető szülőiket. Mindhárom büszkesége volt tanulóitársainak. Az összegyűltet létrehozásában *Bendik János* süvetei az h. ev. lelkész fáradozott s hívó szavára az élő 21 tanuló-társ közül tízen megjelentek már 15-én estére a következők: *Algöwer* András ev. hitoktató Budapest. *Báthory* Andor főgimn. tanár Késmárk. *Bendik* János ev. lelkész Süvete. *Dr. Kovács* László államasvasuti fogalmazó Szombathely. *Netkovszky* Albert pénzügyminiszteriumi számellenőr Budapest. *Novék* Béla ügygyáros Zlatnó. *Okolicsányi* János kir. törvényszéki jegyző Lőse. *Török* László állami bányamérnök Vashegy *Vessey* Ferencz földbirtokos Ragyólez. *Zachar* Gusztáv tanár-elöl Rimaszomb. — Távolmaradásukat kimentették: *Dr. Róth* Róbert főgimn. tanár Igló. *Dr. Schweitzer* Arthur orvos Fiume. *Seress* Barna kir. albiró Déva. *Müller* Ede államasvasuti hivatalnok Budapest. *Komlóssy* Gyula kir. adótitás Kassa. *Szarvas* Béla gazdasz Debrecen. *Fazekas* Ferencz ref. lelkész (?). *Husek* Gyula róm. kath. plébános Csertés-Kondol. *Törköly* László kir. járásbírósi aljegyző Nagyőrce. *Lónyay* (*Schlepetzky*) András földbérő Csajta. *Harmann* János körjegyző Batizfalva. — Az összegyűltet találkozására a Tompa-szállóban történt, hol a késő éjjeli órákig vidáman folyt az idő s élénken felújították az elmúlt szép diákélet számtalan bohókás eseményeinek vidám emlékét. 16-án reggel 10 órakor a gimnázium tornacsarnokába gyülekezve az egybegyűltet volt tanárainak jelenlétében *Algöwer* András szép imát mondott, majd *Báthory* Andor üdvözölte a hála és ragaszkodás meleg érzetével volt tanárjaikat, mire *Baksay* István, majd *Fábry* János immár nyugalmazott tanárok adtak érzékeny választ. A jelen voltak azután a Hymnus elénekelték s mindannyian kimentek a temetőbe, hol a szeretett osztálytárs: *Bodor* Dezső sírját *Novék* Béla kegyeletes beszéde mellett megkoszorúzták. Ugyanekkor koszort küldtek *Netkovszky* Ernő sírjára is Budapestre. A kegyelet adójának e leroása után ugy a találkozó, mint volt tanáraink együttesen lefénképeztették magukat a szép nap emlékezetére. Megtekintették az új gimnázium hatalmas épületét is, mely után a Széchenyi kertben gyülekeztek össze társas ebédre. Ott volt köztük *Baksay* István, *Fábry* János, *Zachar* Gusztáv, *Dr. Veres* Samu és *Czinke* István. A vidám hangulatban lefolyt s a késő esti órákig tartó ebédén *Dr. Kovács* László a tanároknak, *Baksay* és *Fábry* tanároknak az összegyűltet, *Bendik* János az iskolára, *Dr. Veres* az életközdelemben erős volt tanítványokra. *Algöwer* András az egyházakra s ezek képviselőiben *Czinke* Istvánra, *Czinke* István az iskola egyházas szellemére s összhangjára; *Zachar* Gusztáv az összetalálkozottaknak az iskola iránt érzett további érdeklődésére írtették szebbnél szebb köszöntőkben poharaikat. Ezekon kívül még számtalan tréfás és ötletes köszöntők hangzottak; s táviratban üdvözölték *Kerekes* Dezső tanárunkat, ki most Erdélyben időzik. Végül elhatározták, hogy 10 év múlva — de már akkor mindannyian családostul — ismét összejönnek Rimaszombathban s a találkozás rendezésével *Novék* Bélát és *Báthory* Andort bízták meg.

Erdővizsgálat. A városi előljáráóság a város tulajdonát tevő szabadkai erdőszégekben a szokásos évi vizsgálatot tartotta f. hó 13-án s ez alkalomból kedélyes mulatságot rendezett, melyen késő estig vig hangulatban voltak egyutt s csak az eső zavarta haza a vidám társaságot. A gyakorlaton izzadó polgármestert táviratilag üdvözölték az előljáráóság mulatozó tagjai.

Színészlet. Szabadhegyi Aladár jól szervezett szintársulata, melynek tagjai között néhány igen jó s kedves ismerősre találunk. eddigi működési helyéről Tornallyáról városunkba érkezik folyó hó 21-én s 22-én megkezdé előadását. Bérelni lehet Balog titkárnál, ki pénteken már itt lesz. Szabadhegyi igazgatót, mint szorgalmas s buzgó embert ismervük, ki a közönség kellemes szórakoztatásáról igyekszik gondoskodni. Ezért is ajánljuk vállalkozását közönségünk figyelmébe s jóakaratu pártfogásába.

A Tamásfalvai Petőfi-egyesület ismét örvendetes jelét adta szép fejlődésének, lüktető életerejének. Az alig 5—6 éve lelkes, mivel ifjak által elbintegetett mustármagvak jó talajba, telvény termőföldbe hullottak tamásfalvai testvéreink fogékony lelkében, hazafias érzel-

mekkel telített szívében. Csakhamar megfogantak; levelet, galyakat hajtottak s ma már egy egész kis felzsendülő magyar erdő szépségében gyönyörködhetünk, lombos árnyékában pihenhetünk. Már t. i. azok, a kik f. hó 16-án kimentünk, egybegyülekeztünk a „Gondúz“-szellős udvarán, hogy végignézzük a Petőfi-egyesület ifju tagjainak Thalia rozoga deszkáin való sürgését-forgását, szépen, tisztán esengő magyar beszédjét, amint Csepreghy Ferencznek örökéletű népszimvívét, a „Sárga csikó“-szinrehozták, előadták. A darab a magyar földmívelő nép egyszerű, de érzelmekben gazdag életéből merítette tárgyát, bonyodalmat, főszereplőit. De megjelennek a regényes kalandokban gazdag pandurvilág népszerű alakjai is: Bogár Imre a csodált, szeretett betyárvezér híres bandája, Jámbor a Hortobágy síkjáról, a bácskai pusztákról, a Tisza berkeiből már régen eltűntek: a nép képzeletében, meséiben, dalaiban ma is elevenen élnek. Épen ezért örökéletű és minden nemzedéknek ismerős tetszetős e népszimvü. És hogy a nép egyszerű gyermekei, a tamásfalvi serdülő lányok, ifju legények oly biztosan, oly otthonosan mozogtak a nekik különben szokatlan nagyközönség előtt, a recsegő-dobogó deszkákon: ez első sorban a jól megválasztott darabnak a legszebb jutalma, ereje és sikere. E mellett természetesen és a derék egyesület derék elnöksége mellett a legnagyobb elismerés illi a rendezőt: Paal Gyula áll. elemi iskolai tanítót, a ki a színpad iránti veleszületett ve zalmával, találékonyaságával, ügyes érzékkel és nagy tudással tanította be a darabot. A szereplőkről is csak jót, csak szépet mondhatunk. Kivétel nélkül pompásan tudták szerepüket mind. Es ha névszerint is külön is kiemeljük a csinos és szépen daloló Andrik Mariskát, a ki harapnivaló, kedves Bakaj Erzsike volt; továbbá Pavella Mariskát (Ágnes), Járosi Mariskát, (Böske főzőasszony), Habán Zsuzsikát és Karhut Boriskát; — a legények közül pedig: Pavella Habán Pált (Csorba Laci), Karhut Pált, Járosi Pált, Wilhelm Józsefet, Kutny Antalt, Verbőczy Józsefet és Winter Gyulát, — e kiemléssel korántsem akarjuk a többiektől teljes elismerésünket és tapsainkat megvonni. Az a leány s az a legény, a ki reggeli 3 órától késő alkonyatig künn arat és gyűjt a mezőn s aztán 9-kor este fáradhatatlanul és vidám kedvvel siet a Petőfi körbe magyar szót és magyar érzést tanulni jótékony, hazafias czélért éjtéli 12 óráig heteken át nap-nap mellett: az mind elismerésre és dícséretre méltó magyar legény és magyar leány! Megérdemelte méltán mind azt a sok szép csokrot és zugó tapsot, melylyel a hálás és óriási néző közönség — melynek soraiban jól esett sok rimaszombati is látnunk — megjutalmazta őket. A hazafias tamásfalvi Petőfi-egyesület pedig méltán megérdemli, hogy mindjobban érdeklődjunk iránta és eszközöljünk ki számára ingyen népkönyvtárat!

Évi jelentés. A miskolci keresk. és iparkamra a kerületébe tartozó vármegyék mult évi kereskedelmi és ipari mozzanatairól részletes és igazán nagy gondal össze állított jelentés t most adta ki. A titkár által szerkesztett kötetből a vármegyénket érdeklő részt közölni fogjuk.

Táncmulatság Csizben. A csizi ev. reform. egyház folyó hó 30-án az új torony és harang felavatása alkalomával a fürdő-vendéglő nagytermében az orgonáalap javára tombolával egybekötött táncmulatságot rendez. Belépti díj: személy-jegy 1 kor. 60 fillér, család-jegy 3 korona. Kezdeté este 8 órakor. Népmulatság az Erzsébet szálloda helyiségeiben. Belépti-díj személyenként 1 korona. Felülvezetések köszönettel fogadtak és hirlapilag nyugtáztatnak. Az avatási ünnepély kezdete délelőtt 10 órakor, mely után közebed lesz a fürdő-vendéglő nagytermében. Egy teríték ára 2 korona 40 fillér. A közebed után tombola, melyre kisorsolandó tárgyak köszönettel fogadtatnak. Közébedre jelentkezni lehet aug. 28-ig az ev. ref. tanítói hivatalnál.

Búcsú Abafalán. A minden évben szokásos abafalai Nagyboldogasszony napkor augusztus hó 15-én megtartott búcsú ez évben is sok és előkelő közönség megjelenése mellett ment végbe. Az abafalai templomban Liptay Arnold putnoki esperes misézett nagy papi segédlettel s a hívők ájtatossága mellett. Mise után pedig a falu és környékbeli uri közönség Fodor Gusztáv vendégszerető ur házába gyűlt egybe s ősi magyaros szokás szerint ez évben is emlékezetesen tartották meg a búcsú napot. Volt bőven magyaros vendégszeretet, nagy és fenséges lakoma, kitűnő hangulat, táncz s no meg „tarka cigányoknak“ andalító zenéje, ugy, hogy a kedélyesen szórakozó búcsús uri közönség, csak a hajnali órákban oszladozott.

Esküdtszéki tárgyalások. Szeptember hó 7-én kezdődnek az 1903. év második ülésszakára kitézőt esküdtszéki tárgyalások. A cziklus nagyon rövid lesz, a nyomban eddig még csak két esküdtszéki eset fordult elő, a mi mindenesetre kedvező jel a közérkölesök javulására és a bűnözési hajlam esökkenésére.

Huszár-káplár virtuskodása. A városunk átvonuló katonaság, különösen a gyalogság békésen viselkedett, azonban egy huszárkáplár mégis jelét akarta adni virtusságának s f. hó 16-án éjjel a Jánosi-utczán a feleségével nyugodtan hazafelé igyekvő Lipsey József gimnáziumi szolgát megállította s minden ok nélkül belekötött. Rövid szóváltás után a huszárkáplár kardot rántott s a tovább haladók felé sújtott. A vágás az asszony fejét érte, ki vérző sebbel esett össze. Az esetet bejelentették s a vizsgálat megindult az ügyben. Ugy halljuk, hogy ugyanez a huszárkáplár egy bakát is megvagdalt.

Betöréses lopás. Mult szombatn 15-én éjjel Abafalán, a Budapesten tartózkodó özv. Molnár Viktorné házába ismeretlen tettesek betörték s onnan mintegy 10000 koronát tevő értékpapirt, 2—3000 korona készpénzt s nagy mennyiségű ezüstneműt vittek el. A nyomozás megindult. — Legkülönösebb az a dologban, hogy az Abafalán e napon tartott búcsúra kiküldött 2 esendőr-örszem éppen közel a kastélyhoz aludta álmait.

Éjjeli csendélet Tamásfalván. A kitűnően sikerült műkedvelő előadás után f. hó 17-ére virradó éjjel nagy vigás volt Tamásfalván s reggeli 4 óra tájban a Szunyai gazda szoljája nagy lármával ment az utczán. Az éjjeli őrszolgálatot végző Bodnár András 60 éves kőműves segéd csendre intette a fiut, mire ez egy hámfával kétszer ugy fejbe ütötte az öreg Bodnárt, hogy ez vérző fejjel nyomban összeesett. A csendőrség nyomozza a hazulról megszökött szolgát.

Az alsófoku bábaiskola új épülete a vármegyei közpörház mellett már elkészült, s a volt pénzügyigazgatósági épületből már áthurezolkodnak az új helyiségbe. Az október 1-én megkezdődő tanfolyamot Dr. Löcherer igazgató már az új tágas és minden tekintetben megfelelő czélszerűen berendezett modern helyiségben tartja.

Hirdetmény. Bornemisza László alispán augusztus 12-iki kelettel 10007. szám alatt árlejtést hirdet a vármegyei székház hivatalos helyiségeinek fűtésére, az 1903/1904-ik évben szükségelt s a rimaszombati vármegyei székház udvarára beszállítandó s ott berakva átadandó 400 köbméter — és pedig fele részben első osztályu száraz hasábos bükkfa — esetleg pedig fele részben első osztályu hasábos cserfa, másik felerészben első osztályu száraz hasábos tölgyfának, árlejtés utján való beszerzésére, határidőül f. évi október hó 1-ső napjának d. e. 10 óráját ezennel kitűzi. Felhívja ennél fogva mindazokat, kik ezen szállítási vállalkozni óhajtanak, hogy a fent kitűzött határidőig 1 kor. bélyeggel ellátott írásbeli zárt ajánlataikat az alispáni hivatalnál annyival is inkább saját érdekükben beadni el ne mulaszták, mert a kitűzött időn tul, elkésve beadott ajánlatok figyelembe vétetni nem fognak.

Kokovai vásár. A miskolci Kereskedelmi és Iparkamra értesíti az érdekelteket, hogy a kereskedelemügyi m. kir. minister megengedte, miszerint Kokován az elmaradt juliusi vásár helyett f. évi aug. hó 31-én pótvásár tartassék.

Balesetek a gépelésnél. Hasztalan minden figyelmeztetés, a gépelésnél egymast érik a balesetek. F. hó 2-ikán Varga József jánosi 38 éves községi kisbíró érte súlyos baleset. Mikor ugyanis gépeltek, egy kis fiu a buza között talált egeret ráterette a kisbíró karjára csupa tréfából. Az eger jól oda kapaszkodott, s az ember le akarta rázni. E közben jobb keze a dobhoz ért, ez odakapta s kezét összeroncsolta. — A másik eset f. hó 15-én Osgyánban történt, hol Mózsés István 53 éves nap számos szintén jobb kezét a gép bekapta s összeroncsolta. — A harmadik f. hó 18-án Radnóton egy kis fiut tett nyomorékká Balog Béla 5 éves fiucska a működésbe levő gép körül settenkedett, s a gép bal lábát bekapta s azt összeroncsolta. A sérülteket beszállították a kórházba.

Tűz. Farkas Zoltán földbirtokos pusztáján Baktin f. hó 14-én valószínűleg gyermekek vigyázatlansága folytán tűz ütött ki, mely a eselédlakok és a gazdasági épületek egy részét elpusztitva nagy károkat okozott a tulajdonosnak. A rohamosan terjedő tűz meggátolására siettek a rimaszombati tűzoltók is és sikerült legalább az urilakot és a magtárt megmenteni. A kár így is jelentékeny — bár az épületek biztosítáa voltak. Dúl háza n. f. hó 4-én Simon József háza legett. A tüzet allítólag a kárvallott feleségének vigyázatlansága okozta.

Lyukas hid, sáros út. Már az Istenben boldogult Prúnyi Vilmos tanító ur is azt tanította az elemi iskolában, hogy az ut fontos közlekedési eszköz. Olyas valami, a min járnak, egymással közlekednek a két-meg a négy lábú állatok. No meg hogy út vezet még az paradicsomba is meg az pokolba is. Csakhogy míg emez színes virágokkal van tele és könnyen sikamlik rajta le a pokol felé az emher, addig a paradicsomba nehezen járható ut vezet, a mely árkokkal, lyukas hidakkal, tuskével van tele. Mindebből az bibliai virágos beszédből azt tanultuk meg, hogy a mi kedves Tamásfalvánk is olyan édenkert-féle, kivált ha az városból igyekszünk feléje. Letalább is a lyukas, rozoga hidjai, rosszul gondozott, árkos, sáros útja miatt kell e túlvilági képre gondolnunk. Már t. i. nekünk „boldog tamásfalviaknak“. De hát tetszik tunni, nagyjól uraink — akiknek t. i. az mi utónk és hidjaink gondozása vón a hivatásuk, kötelességük vagy mi — szívesen lemondanánk mi sáros utónk, lyukas hidjaink mián kijáró ebbéli boldogságunkról, csak ennek fejében megtetszenének hallgatni alázatos kérésünket. Amely is avvóna, hogy tessenek minden esztendőben letalább is kétszer — egyszer tán ugy Szent György táján, egyszer meg ugy Szent-Mihály körül — jó kövéren kavicssal megszorítani az gyalogjárónkat. Terem a mi Rimánkban — tetszik tudni — ilyen akkurátus kavics elég minden kukoricza kapáláskor, meg törés idején. Telnek belőle a nagyutra is bőven. Aztán még előbb tessenek meg parancsolnyi az Útmester ur eó kigyelmének, hogy tegyen új pallót a hidra ott, a hol az lyukat eresztett, avagy egy-egy rossz bordája megroppant. Mert az a púpos fót ott a Sodoma hidján még rosszabb, mint az lyuk. Könnyen megbotlik benne az ló lába. Már pedig ez rosszabbat jelent, tudvalóleg még a lánc. snél is. Pedig essem utósó ám!

Az Útmester ur eó kigyelmessége avval biztat, hogy az eó Fakója sosem botlik meg, se az lábát nem törte még ki eddigéle. Pedig minden álló nap végig lépked vagy négyszer az hidjainkon. De hát könnyeó neki. Tudja kívülről még sötétben is az lyukak és az púpok szerit számát. Mert hiszen az eó gazdájának kék meglátni letelébb. Aztán meg hogy ne járjonk gyalog! Hát ebben is könnyeó eó kigyelmének. Az eó Fakója csak futyikálásra való. Ammi lovaeszkaink, ökreink pedig nagyobb terhet czipelnek, mint eó kigyelme. Mán ped' ugy hisszük, eó kigyelme is elég teher az állam, vagy a vármegye, tehát a mi zsebeinkre nézvést. Tessenek hát neki kiüzenni! Mert minket meg sem igen halgat. Irattóink vóna az jegyző urral valami ivásos kérvényt is, de még eó sem tudhatja, hogy hová kék benyujtani. Mert hogy sok az gazdája ez árva útnak. Azért hát ilyen nagyon árva. Ne tessenek hát megharagunyni! Urak is laknak köztöink elegen. Sokan járnak, sétálnak erre felénk még az városból is. Mert hogy jó a levegónk, szép a falucsánk, meg a lyánykáink is. Csak az út ne vóna ilyen poros-sáros, meg hogy az hidak se vónának akkorát lyukasak.

Ezek a jó urak mondták, hogy irassuk ki alázatos kérésünket az újságba. Azt elolvassa mindenki. Még talán az Útmester eó kigyelme is! Hát csak tessenek neki leüzenni, avagy letalább ugy bizalmasan megsgújni neki. Mert hiszen mi tudjuk, hogy többet ér, ha a nemzetes urak csak sugnak is egyet, mintha mi kiabálunk vagy óbégatónk. Isten mentsen! Mi csak kérőnk és maradónk nagy alázatval a bizó Tamásfalviak.

Mert nem vagyónk ám mind „Tamások!“ Istennek ajánljuk hát magónkat is, meg ez irásonkat is! Tiszteletvel megjegyevén, hogy az jánosii sógorval irattuk le, nehogy személyszerint megösmérjék az hangónkat. (B—tt.)

